

bratrstvo

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 49/2008

8

...smíření

Dvojpříkázání lásky | Bathory | Jiří Smrž

Po boku Rút – Dvojpříkázání lásky Smíření –	Jaroslav F. Pechar	4
• Smíření, obnova vztahu natřikrát.	Pavel Jun	5
• Smíření Čechů a Němců	Zdeněk Susa	6
• Literární citace	Skácel, Richterová	7
Náboženství a násilí – Buddhismus a násilí	Pavel Hošek	10
Cože, Bože? – Věřím v Ducha svatého	Aleš Mostecký	11
Uchu pro potěchu – Jiří Smrž	Benjamín Skála	12
Ekooko – Zase svezli barevné kontejnery jedním vozem!	Magdalena Férová	17
Právníká KPZ – Stahování obrázků z internetu	Dan Bartoň	19
Šachový kůň radí – Rozcházíme se	Miki Zařechtal	19
Las Vegas? Dobrá škola! – rozhovor	Marie Medková	20
Tour de Moravia – cestopis	Pavel Hanych	22
Orangutan v továrně – recenze	Olcha Richterová	24
Karamazovi – recenze	Petr Hrudka	24
Bathory – recenze	Rút Junová	25
Tiger Lillies – recenze	Jan Škrob	25
Autor obálky Štěpán Bartošek		

SMÍŘENÍ, NEBO BOMBY. A NIC MEZI TĚM

Luboš Kratochvíl

úvodník

Svět má za sebou sedm let od chvíle, kdy s otevřenou pusou zíral na letadla narážející do newyorských mrakodrapů. O útocích z 11. září vznikla řada konspiračních teorií. Ale většina lidí zřejmě zastává názor, že za nimi stála Al-Kajda, organizace vedená arciteroristou Usámou bin Ládínem. I o něm se spekuluje. Jestli vůbec ještě žije, jestli je opravdu tak strašný. Má to své důvody - už dlouho o sobě nedal vědět, sporadicky se objeví nějaká videonahrávka. A právě na jedné takové před rokem vyzýval Američany, aby se smířili s islámem a přestali válčit proti muslimům v Afghánistánu, Iráku i jinde.

„Existují dvě možnosti, jak tu válku vyřešit. Jednu máme my - neustále zvyšovat útočení a zabíjení vás. A ta druhá možnost je na vaší straně. Zvu vás ke smíření s islá-

mem,“ citovaly Usámu z nahrávky světové agentury.

Je to těžká věc. Každý rozumný člověk ví, že bin Ládínem propagované a páchané násilí nemá s drtivou většinou muslimů a jejich vírou nic společného. Asi jako kdyby oni tvrdili, že křesťané jsou vraždící pakáz s odkazem na husitství nebo křížácké výpravy. Radikálové jako je vůdce Al-Kajdy jsou pro svět nebezpeční. Na druhou stranu je zřejmé, že po těch letech už nejde o Usámu. Jde o peníze z ropy, nerostného bohatství, získání nových trhů. Hodnoty, se kterými by se křesťanský svět smířovat a kamarádit neměl. Ta válka zatím nevypadá, že by měla řešení. George W. Bush, který ji rozpoutal a přitom vždy zdůrazňoval své křesťanské hodnoty, odchází z čela Spojených států. Uvidíme, s kým se bude arciterorista smířovat od ledna. ■

Foto: Debora Molnárová

Er stellte alle üblichen Forderungen an sich, aber in einer.
Kladl na sebe všechny obvyklé nároky, jen byly v cizí řeči.

Fremdsprache. E. Canetti

Čtení: Rt 4, 14-22

Na konci příběhu se opět vrací na scénu Noemi. Narozený vnuk je pro ní útěchou za zemřelého muže a děti. Nemusí vzpomínat na své syny, z nichž jeden nesl jméno „nemocný“ a druhý „vyčerpaný“, ani na svého muže, jehož jméno ukazovalo na pohanské božstvo Molocha. Tím, kdo o ní bude na stará kolena pečovat, bude Obéd, tedy ctitel Hospodinův. A v jeho jméne i v tom, co o něm říkají ženy z Noemina okolí, tu opět jakoby na pozadí proznívá základní motiv všeho dobrého v tomto světě, totiž dvojpříkazání lásky. Obéd, tedy ten, který ctí Hospodina, ten se bude i zcela lidsky starat o starou Noemi.

Úplně poslední verše knihy Rút jsou pak věnovány rodopisu Bóazova prapředka Perese a tento rodopis je zakončen králem Davidem. Nešlo o nějakou romantickou historku z dějin dávného Izraele, ale o královskou linii.

Pro nás je tento rodokmen zajímavý, protože se s ním setkáme i v Novém zákoně. Evangelisté ho přejímají, ale pokračují dál za krále Davida a po několika desítkách generací dojdou až k synu Josefa a Marie, který dostal jméno Ježíš. ...z rodu královského, nám nám narodil se.

Je to ale podivný rodokmen. Pro krále i pro Mesiáše. Některá jména, která v něm čteme, jsou spojována s historkami, které by si nikdo asi za rámeček nedal. Judova manželka Tamar se převlékla za prostitutku, protože jinak Judu do postele nedostala. Bóazova maminka se jmenovala

Rachab a přímo jako profesionální prostitutka pracovala v Jerichu. Rút je také postava, u které je potřeba být obezřetný, než si z ní člověk vezme příklad. David měl syna Šalomouna z ženy Uriášovy – jistě si vzpomenete na příběh o Bet-Sabé, kterou David ukradl a jejího muže nastrčil do bitvy tak, aby padl a on si mohl fešnou vdovu vzít za manželku. Šalamoun a jeho vztah k ženám, to také není nic příkladného – vždyť čteme, že odklonily jeho srdce od Hospodina.

Přísloví praví: Přátele si vybírat můžeme, příbuzné ne. V tomto světě ale byla jedna jediná výjimka. Ježíš si vybrat mohl. Žil od věků v nebesích, ale protože chtěl lidem pomoci, tak přišel na tento svět jako docela obyčejné dítě v docela obyčejné rodině. A když se tak na tu rodinu podíváme, tak vidíme, že si vybral rodokmen sice královské, ale zchudlé královské linie (v té době nic úctyhodného). Mezi jeho předky vidíme lidi přinejmenším pochybné pověsti. K tomu, aby člověk dobře žil, k tomu nemusí být ani bohatý, ani slavný. Nemusí se narodit milionářům a nebo se do milionářské rodiny přiženit či přivdat. Rút dokázala udělat spoustu dobra i v době, kdy neměla nic a Ježíšův vztah k popularitě, světské slávě a bohatství byl všechno možné, jen ne kladný.

Jestliže tedy chceme dobře žít, pak to znamená žít jako Rút, jako Ježíš. Možná v chudobě, možná s příbuznými, za které by se jeden mohl stydět. Možná sami dělající věci, nad kterými jiní překvapením potřásají hlavou a nebo si přímo ůkají na čelo. Nic z toho ještě není limit, který by nějak omezoval možnost žít dobře. To omezení je úplně jiné a my ho známe od Rút a hlavně od Ježíše – dvojpříkazání lásky. ■

SMÍŘENÍ, OBNOVA VZTAHU NATŘIKRÁT. S POZNÁMKAMI.

Pavel Jun

1) „No tak, kluci, smiřte se,“ řekne paní učitelka.

(Rozpaky. Co si myslí! Jak se to dělá?)

„Podejte si ruce!“

(Po tom všem, to tak!)

„Pořádně! Podívejte se navzájem do očí“.

2) Sedím ve stanu ve vyprahlé poušti, kdosi na velbloudu zdálky přijíždí.

Usedá před můj stan a začíná tiše vyprávět. Vypráví o Tobě. A pak něco vytahuje z brašny... Prý mi to posíláš. Písečné duny se rozechvějou, rozmlží slzami. Slzy jsou jediná vláha, kterou jsem v poslední době viděl.

3) Celou noc se zuřivě bojovalo. Fronta byla blízko, střelba se stále blížila. Krčili jsme se ve sklepech. Nad ránem vyšel otec před dům, přinesl beránka, podřízl ho a postříkal jeho krví dveře domu a vrátil se zpátky. Za chvíli dorazili vojáci. „Jedeme dál, tady už naši byli,“ zavelel velitel, když viděl krev. Slyšeli jsme, jak se vzdalují. (podle P. Payneho a knihy Exodus)

Leviticus 16:21n; Exodus 12.

***

ad1) „Kluci, smiřte se.“

Dovedete si představit, že smířování dopadne jinak? Že jeden toho využije – když si budou tak blízko – a druhého potají kopne? Že když se ti podívám do očí, uvidím chlad, opovržení, vztek? Ale stejně – prožít znovu blízkost, přítomnost druhého... To se může Coši stát...

„Tolik nocí jsem o Tobě přemýšlel a moje zuřivost a hořkost narůstala. Připravil jsem si, co ti řeknu, až se potkáme. A pak jsem tě potkal náhodou na ulici a nevím, co se stalo

– možná ses nějak podíval, nebo se v mém srdce něco hnulo, nevím, vím jen, že jsem měl co dělat, abych Tě neobjal.“

Genesis 45:15 (Josef) políbil také všechny bratry, sklonil se k nim a plakal. Teprve potom se bratři rozhovořili.

ad2) Sedím ve stanu ve vyprahlé poušti...

Do prostoru mezi nás, kolem nás se derou démoni podezření a hořkosti. Vytváří kolem mě poušť. Přes ni se těžko dostává informace o druhém čistá.

Když tu vzdálenost mezi námi ale někdo (anděl) překoná, a přinese (pronese jako kontraband) dobrou zprávu o náklonnosti nebo bolesti, křehkosti druhého... tak To je Věc. To se vrací do pouště vláha, život. A démoni se vytrácejí!

2. Korintským 5:20 Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem!

ad3) „Jedeme dál, tady už naši byli,“ zavelel velitel, když viděl krev.

Kdyby hněv někdo zastavil, zmátl ho, svedl ho ze stopy, poslal ho dál, do pouště, do nenávratna...

Nebo dokonce kdyby ho někdo vzal na sebe, tak, že by nevyvolal další hněv a rozhořčení, jak to hněv jinak vždycky dělá, tak, že by se hněv v něm docela ztratil, utopil! To je poslední smysl oběti.

Takhle to máme s Bohem skrze Ježíše Krista.

1. Janův 4:10-11 V tom je láska: ne že my jsme si zamilovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako obět smíření za naše hříchy. Milování, jestliže Bůh nás tak miloval, i my se máme navzájem milovat. ■

Mluvíme-li o smíření Čechů a Němců, musíme rozlišovat, zda mluvíme o Češích a Němcích jako takových, nebo o českých a německých křesťanech, potažmo evangelících. Mezi Čechy a Němci to pořád dobré není. Větší dluh vidím na české straně. Němci se svou minulostí museli zabývat už od konce války; v Českých zemích se desítky let mlčelo. Platilo černobílé hodnocení minulosti – Němci ve všem špatní, Češi ve všem dobří – a jakákoli diskuse byla tabu. Když se po převratu začalo o česko-německé problematice mluvit, není to vlastně rozhovor. Stále se opakují jen stejné, hotové a dávno známé názory. České „diskuse“ o česko-německých vztazích jsou proto neplodné a nezajímavé. Je tu strana hájitelů toho, že co Češi kdy udělali, je správné, a že český národní zájem je nikdy od toho neustoupit. Takto chápaný „národní zájem“ je dobrým klackem k mlácení druhé strany, totiž těch, kteří vidí minulost barevněji a uvědomují si, že Češi nebyli vždy pouze oběti a Němci pouze viníci. Každý, kdo řekne slovo o české vině, může dostat nálepkou přísluhovače Němců a nepřítelů vlastního národa. Největší překážkou česko-německého vyrovnání je tedy nedostatek skutečného česko-českého dialogu.

Mezi Čechy a Němci evangelické víry je to jinak. Jejich vztahy jsou tradičně dobré už od doby, kdy v Německu vystoupil Martin Luther. Přátelství českých a německých evangelíků trvalo i v 19. století v době rostoucího národního vlastenectví. Pomocné dílo evangelíků v Německu (Gustav-Adolf-Werk) podporovalo také evangelické sbory v Českých zemích. V druhé polovině 19. století byla řada kostelů u nás postavena za německé peníze. Když vám někdo postaví kostel, asi vás nemá v nenávisti a vy ho také jen

obtížně dokážete nenávidět z nacionálních důvodů.

Po roce 1918 došlo k rozdělení česky a německy mluvících evangelíků v Českých zemích, vznikly Českobratrská církev evangelická (ČCE) a Německá evangelická církev v Československu. Tyto dvě církve se během zhoršujícího se národnostního napětí stále více vzdalovaly. Oddálení však nebylo absolutní. Proto se dokázali čeští evangelíci v roce 1945 kriticky vyjadřovat k probíhajcímu odsunu Němců. Nebyly to nějaké ojedinělé individuální hlasy, ale usnesení synodu ČCE. Po odsunu se ČCE ujala zbylých německých evangelíků. Vytvořila dvojazyčné sbory, kde se konaly a někde dosud konají české i německé bohoslužby.

Po roce 1989 se v ČCE objevila myšlenka, že je potřeba začít mluvit o odsunu sudetských Němců jako o živém problému, nemluvit jen o německé vině, ale pojmenovat i českou vinu. Diskuse se začala vést v poradním odboru synodní rady ČCE pro sociální a mezinárodní otázky. Trvala několik let; návrh prohlášení se mnohokrát přepisoval. Konečně v roce 1994 dostala synodní rada hotový návrh a poslala ho do všech sborů k případné diskusi. Rok na to byl návrh předložen synodu, který ho přijal jako prohlášení ČCE. Tehdy jsme si mysleli, že to je prohlášení pro nás – dovnitř církve a dovnitř české společnosti. Však i dlouhá a bolestná příprava dokumentu v poradním odboru dokumentovala, že je to problém v první řadě česko-český. Ale usnesení synodu jsme přeložili do němčiny a poslali je na vědomí sesterským evangelickým církvím v Německu. Tam mělo naše prohlášení velký ohlas. V roce 1996 bylo zařazeno na program celoněmecké synody Evangelické církve v Německu (EKD), která na ně rea-

govala svým velmi vstřícným prohlášením. Navrhla, aby obě církve – EKD a ČCE – vytvořily pracovní skupinu, která by se problematice česko-německých vztahů věnovala do větší hloubky.

Na české straně to vyvolalo obavy. Domnívali jsme se, že naše prohlášení je maximum, na kterém jsme schopni se dohodnout, že stěží dokážeme jít dál. Nicméně společná pracovní skupina byla sestavena – po sedmi z každé strany – a začala jednat. Na začátku jsme chtěli mluvit hlavně o budoucnosti vztahů, brzy jsme však poznali, že bez minulosti to nejde. Při každé schůzce jsme diskutovali o nějakém období společných složitých dějin a snažili jsme se pozorně naslouchat – Češi Němcům a Němci Čechům. Nakonec jsme byli schopni jako závěrečný dokument sestavit celou knížku a společně jsme zformulovali i její historickou část.

Důvěra, vzniklá při rozhovorech ve společné pracovní skupině, vedla k tomu, že jsem byl v květnu 1998 pozván do Norimberka na Sudetoněmecký den, abych tam kázal při evangelické bohoslužbě. Kázal

jsem na Ef 2,14: V něm je náš mír, on dvojí spojil v jedno, když zbořil zeď, která rozděluje a působí svár.

Sudetští Němci jsou převážně katolíci, evangelická bohoslužba je tedy méně navštěvována než katolická mše, přesto jsem měl posluchače a setkal jsem se s přátelským ohlasem.

Dnes mezi českými a německými evangelíky nejsou problémy. Existuje síť fungujících vztahů na nejrůznějších úrovních – od celocírkevních po osobní. A recept na dobré vztahy potvrzený naší zkušeností? Setkávat se, poznávat se a mluvit spolu. A při tom mluvení neprosazovat svou předem hotovou pravdu, ale hlavně si navzájem pozorně a s pokorou naslouchat!

Problematikou se zabývá také kniha:

Česko-německá pracovní skupina Českobratrské církve evangelické a Evangelické církve v Německu. Rozdělující zeď je zbořena. K porozumění mezi Čechy a Němci. První vydání. Praha: Zdeněk Susa, 1999. 223 s. ISBN 80-86057-08-0. ■

PODĚKOVÁNÍ

Jan Skácel

Poděkujme jak děti za jablko
za vše co bývalo a znovu kdysi bude
za to že věrná po dni přicházela noc
za zarputilé ráno

Poděkujme jak děti za jablko
za to že příští dávno je už za námi
že nás měl čas
jak rybář rybu v síti

Poděkujme jak děti za jablko
a bez výčitek bez pokorné pýchy
za radost která pomohla nám přebolet
za odebraný dar

Poděkujme jak děti za jablko

JARNÍ ÚKLID

Olga Richterová

Ráda bych nám darovala rohož
napsala několik srozumitelných slov
a položila je (dobře upletená)
na čerstvě vytřenou podlahu

Všechno by se vpilo
jako když přesazuješ kytky
a kypříš zaléváš
vodou
cos nechal odstát

S ČÍM SE NEDOKÁŽU SMÍŘIT?

Martin Bursík,
ministr životního
prostředí

S křivdou, nespravedlností, bezmocí a zlobou. Jako by nestačila neštěstí, která si lidé způsobují z nepozornosti, z nedostatku pochopení, neznalosti či netrpělivosti. Nejhorší je, když lidé škodí z nenávisť, závisti nebo dokonce z čirého potěšení nad vlastní mocí ublížit. To mne vždy velmi zasáhne.

Jaro Křivohlavý,
psycholog

S vlastním egoismem i narcismem a s vlastní leností.

Íjáček,
kamarád
medvídka Pú

Třeba když na člověka někdo znenadání skočí. Já vím, tygr říkal, že kýchnul. Skočil nebo kýchl, když se člověk octne na dně řeky, je mu to docela jedno.

Milena Černá,
ředitelka Výboru dobré
vůle – Nadace Olgy
Havlové

Nedokážu se smířit s lidmi, kteří se smířit nechtějí.

Karolína Kamberská,
folkové duo Sestry
Steinovy

To by byl dlouhý seznam... Hlavně asi s bezmocí, je tolik věcí které jsou úplně špatně, a já nemám šanci to změnit. Možná je moudrost ve smíření, ale k té budu asi ještě dlouho zrát.

David Šorm,
farář v Horní Krupé,
předseda
SEM v ČR

Především se světem bez Pána Boha, pak s vírou vlašnou i fundamentální; dále s utrpením bezbranných a hlavně dětí; s nespravedlností, násilím, hrubostí, sobeckostí s vlastní zapomnětlivostí a někdy i blbostí.

Kateřina Erdingerová,
Miriam Junová,
oddělení mládeže
ČCE

... že někdo neposlouchá pokyny organizátorů Sjezdu a přidělová nám tak práci :-), že se počet účastníků akcí pro mládež neustále snižuje a že Filip Keller (exfarář mládeže) odjel do Británie a nemůžeme za něj najít náhradu.

13.9. v Brandýse nad Orlicí

Dan:	Se svým neúspěchem.
Máňa:	Se svým noseem.
Petr:	S krachem na NY burze.
Hanka:	S neúspěchem ve škole a s výmluvami.
Žanyn:	S Karlem.
Miki:	S nespravedlností!
Jana:	Sama se sebou – furt se hádáme.
Petr (logistik):	Když se mi utopí kontejner v moři.
Ester:	Se současnou politickou situací.
Martina:	S kým? S babcem.
Míša:	S vlastní krizí.
Filip:	S politikou Ruska.
Vašek:	S lidskou blbostí.
Láďa:	S blbostí. Když někdo neposlouchá a pak má spoustu otázek.

Otázka příště: „V jakém společenství se dobře cítíte?“

Odpovědi na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 20. 10. 2008

HUSTÁ PUSTÁ RYBNÁ

Rút Junová

Nejen Vysočina, i pohled polabánků na ni se notně změnil po prožitém táboře poděbradského seniorátu v Pusté Rybné. Ano, už to pro nás není jen šiška salámu... (Pro nechápavce: Vysočina je něco jako Herkules.) Tábor se měl nést v duchu Rychlých Šípů, které třičtvrtě účastníků neznalo, což se na táboře změnilo.

Začalo to pršně. Jízda vysočínskými vlaky některé dokonale zmátla. A tak nezbývalo nic jiného než počkat na pár dezorientovaných dívek, které nasedly do opačného směru. Mokro bylo i při nočním výsadbku posádky, pouze se stany a snídaní. Jako správní rychlošípáci jsme vše zvládali. Také díky duchovnímu vedení Jirky Orta (2m), ke kterému se dalo jen vzhlížet a Heleny Junové (1,55m), před kterou jsme se skláněli. Noční hra byla adrenalinem pro nás i pro romance chtivý páreček, který se rozhodl zrovna tu noc přespat pod širákem. Avšak nešťastně se utábořili na společné hranici lovců a pašeráků. V domnění spolu-

hráčů jsme na ně často posvítili baterkami a oni nás za to počastovali slovy, která by se rychlošípácky dala přeložit jako: Hymbajs šúviks! Mor na vás a oukropečky! či Plantážníci!. Jeden den jsme zasvětili pomoci bližnímu. Pracovali jsme v lese, na faře v Pusté Rybné a na faře v Telecím. Vysočinu jsme objevovali a pořádně prošlápli někteří až třicetkilometrovou túrou. Mnohá děvčata oslnil lamač srdcí Mírek Dušín. Na jeho oslavu byla složena píseň „Mírek“ s výbornými vokály. Tábor jsme uzavírali společným slavením vánoc a večerní bohoslužbou. Na mnohých tvářích se objevily slzy dojetí. Zejména naše jemné hochy dojalo vánoční kuře. Pořádný kus masa za celý tábor.

P.P.P.S. Tábory tohoto ducha nejsou určeny jen členům poděbradského seniorátu. Vítání jsou všichni, kdo se chtějí vitálně pobavit a odreagovat.

P.P.S. Podle posledních zpráv jsme se všichni šťastně vrátili do našich domovů.

P.S. Všem účastníkům i sobě děkujeme! ■

Ze všech světových náboženství je právě buddhismus nejméně slučitelný s násilím. Mírumilovná, holubičí povaha jeho zakadatele Gautamy Buddha se odráží v laskavém úsměvu na jeho vyobrazeních. Ze starší indické tradice Buddha převzal zásadu ahinsá, neublížování živým tvorům, a učinil z ní úhelný kámen etiky. První z Pěti záповědí buddhistického morálního kodexu je právě neublížování, a vztahuje se důsledně nejen na lidi, ale i na mimolidskou přírodu, proto jsou buddhisté z velké většiny vegetariány. Ano, v buddhismu a jenom v něm platí: ahinsá paramo dharma: nenásilí je nejvyšší zákon. Proto je nejdůležitější buddhistickou ctností karuna, soucit se všemi trpícími tvory. Bodhisattvové, svatí Buddhovi následovníci, činí soucit ústředním principem svého života: v láskyplném soucitu s druhými se dokonce zřikají nirvány a obětují svůj život i své duchovní zásluhy ve prospěch nevědomých tvorů.

Také vůči názorovým rozdílům se buddhističtí učenci staví mírumilovně. Vypracovali pozoruhodný model přátelského spoluzití navzdory názorovým odlišnostem. Tento model „tolerance v rozmanitosti“ znázorňují Buddhovi učedníci dvěma slavnými podobenstvími: zastánci zdánlivě neslučitelných názorů jsou jako nevidomí, kteří z různých stran ohmatávají téhož slona, nebo jako poutníci, kteří z různých směrů šplhají po svahu téže hory. Ano, zdá se, že v buddhismu násilí prostě nemá místa. Také mimořádně úspěšná buddhistická misie se vyznačovala naprostou mírumilovností: buddhistické mnichy zřejmě vůbec nenapadlo, že by k šíření svého učení mohli použít zbraně a armády. Přímou symbolicky můžeme tuto vnitřní kvalitu buddhismu sledovat na životním příběhu slavného krále Ašóky ze 3. století př. Kr. Tento zkušený válečník a hrdlořez prožil

dramatickou konverzi k Buddhovu učení, od té doby zasvětil veškeré své panovnické schopnosti šíření Buddhovy nauky a láskyplné péči o své poddané.

I buddhisté se ovšem v dějinách dopouštěli bezpráví a násilných činů. Například na Srí Lance nebo v Thajsku buddhističtí mniši nejednou posvěcovali násilné a hrozné činy tamních politických elit. V Japonsku se některé školy zen buddhismu nejvíce ujaly mezi samuraji, tedy „japonskými rytíři“ a profesionálními vojáky. Slavná „asijská bojová umění“ ostatně pocházejí z kulturního prostředí určovaného právě buddhistickou tradicí. A některé školy japonského buddhismu, například Ničirenova sekta výlučného a elitářského charakteru, navíc posloužily zájmům japonského nacionalismu a imperiálních výbojů do okolních zemí.

Nejskandálnější případ „buddhisticky motivovaného násilí“ pochází z roku 1995: jedná se o vraždění nevinných civilistů v tokijském metru. Šóko Asahara, samozvaný guru sekty Óm šinrikjó, tehdy zorganizoval sérii atentátů na náhodné cestující. Odvolával se přitom na koncepci foa z tradice tibetského buddhismu: někdy je prý lépe usmrtit hříšného člověka, aby nadále nehromadil negativní karma. Vražda je v tomto smyslu aktem lásky k bližnímu. Asahara tak jenom pokračoval v linii mnoha buddhistických mnichů ze Srí Lanky, kteří rovněž ospravedlňují krveprolévání v duchu karmického zákona, který vykládají vlastně jako zákon odplaty. Asahara navíc na základě podivné směsi buddhistického a křesťanského pojetí konce dějin tvrdil, že přichází finále střetu dobra a zla a právě proto je dnes namístě zabíjet.

Ano, ani nejmírumilovnější náboženství světa není chráněno před fanatiky a teroristy ve vlastních řadách. ■

Vítr lomcoval okny. Při pohledu ven bylo možné vidět, jak odnáší listí a prach, ohýbá stromky i stromy. Neviditelný proud vzduchu vše unášel jedním směrem. Žádná překážka jej nedokázala zastavit.

Takové to je s Duchem svatým. Působí, ačkoli jej nevidíš. Co je ale pozorovatelné, je jeho dílo. Hýbá Božím lidem, vede jej svým směrem. Nevíš odkud, ani kam. Ale můžeš se do jeho proudu „ponořit“ a nechat se jím unášet. Žádná z překážek lidské slabosti a hříchu jej nezastaví. Duch svatý je ona podoba Boží, kdy Bůh je teď a tady při díle, když jedná.

Obraz druhý

Miki vpadl do klubovny a jeho tvář zářila: „Představte si, že ten chlapec, co jsme mu psali tu žádost o dar, nám nejen dá nějaký peníze na ty chybějící stany, ale i dřevo na podsady. A ještě nabídl nákladák na odvoz materiálu tam i zpátky. Tábor bude!“

I takové je to s Duchem svatým. Štědrý Dár-

ce, který poskytuje Božímu lidu všechno potřebné pro jeho život a fungování. Jeho bohatství se projevuje také v různorodosti darů k mnohým službám. Vždy však dary Ducha slouží ke společnému prospěchu, k růstu sboru. Jak říká Ježíš: „Váš Otec z nebe dá Ducha svatého“, a tedy i jeho životně důležitá obdarování, „těm, kdo ho prosí.“

Obraz třetí

„Ach jo, Nováku, Nováku! Co já s tebou udělám? Ta písemka je zase na propadnutí. Ale copak ti to můžu, hochu zlatá, udělat? Je mi tě tak líto. Ouvej! Co já si s tebou jen počnu? Přece ti nedám kuli na vysvědčení. Tolik bych ti přál, abys prošel dál, abys postoupil. I když nic neumíš a neznáš. To by jeden zaplakal.“ Pak vzal učitel propisku a do výkazu napsal: Dostatečně. „Z milosti, Nováku, z milosti,“ povzdechl si.

Ano, i takové je to s Duchem svatým, který přichází na pomoc naší slabosti a sám za nás lká nevyslovitelným lkaním. ■

Systré oko Jana Čížky

Najdi pět rozdílů. Správné řešení na zadní straně obálky.

Jiří Smrž se narodil v roce 1954 v Písku. Vystudoval geodézii na ČVUT, pracoval jako zeměměřič či meliorační dělník v Praze a v jižních Čechách. Zaměstnání ale střídá, ještě nedávno např. pracoval pro Šumavský národní park a další instituce ochrany přírody: sekal a sušil trávu, čistil potoky apod. Také pracoval jako hudební dramaturg jednoho soukromého rádia, ale znechutilo ho to a vrátil se k fyzické práci, která má jistě vliv i na jeho tvorbu. Po vysoké škole studoval také na tehdejší Lidové konzervatoři skladbu a textařinu.

S hudbou začínal již ve středoškolských letech, kdy byl členem folkové skupiny Zvoníci, pak byl nějakou dobu členem Minnesengrů (1985–1990) či bluegrassových Sem tam (1991–1993), na jejíž repertoáru se podílel i autorsky. Hrál tedy již na Portách v 70. a 80. letech. Do tohoto výběru jsem ho však přesto zařadil, neboť je téměř neznámým, i když v odborných kruzích velmi uznávaným autorem, první sólové album vydal až v roce 2001, často koncertuje na společných dvojkonzertech s Petrem Linhartem či Cainem (Caine občas hraje i jeho písničky) a je členem sdružení Osamělých písničkářů. Pozorný posluchač navíc v jeho písních slyší odraz jeho křesťanských postojů.

Do roku 2000 vydal několik málo známých alb. V roce 1988 vyšel singl Minnesengrů Mladý pán v klobouku/Otevři deštník nad mým srdcem s jeho písničkami, v roce 1991 pak deska skupiny Sem tam Na ostří nože, na které se výrazně autorsky podílel. Dva roky poté složil folk-rockové oratorium na texty básníka Ondřeje Fibicha Královna severních záseků. V roce 1988 také spolu s Minnesengry a Pavlínou Braunovou nahrál album Bílé místo, které ale nikdy nevyšlo (o jeho vydání po letech v malém nákladu se uvažuje).

V roce 2001 vydal první sólové album Dědičná krev, na které o čtyři roky později navázal albem Poslední láska. Díky tomuto již svým grafickým zpracováním mimořádnému albu (booklet spíše připomíná básnickou knižní sbírku), za které získal Anděla v kategorii folk&country, se stal Jiří Smrž poněkud více známým a častěji koncertuje. Letos by měla vyjít nová deska Kořeny. V roce 2003 mu také vyšla básnická sbírka Eurydika v uhelném dole.

Kromě oficiálních alb ale také nahrál několik demonahrávek, které jsou ale velmi obtížně sehnatelné a které vlastním jen díky souhře náhod. Jejich souhrnný název zní DEMOhubky – sklizeň z konce loňského milénia a obsahují 77 písniček v celcích Zbývá (1986–94), Některé písně (1997), Hraniční pásmo (1997), Dědičná krev (1998), Už (leden až srpen 1999) a Jestřábník (září až prosinec 1999). Některé písně z Demohubek vyšly i na oficiálních nosičích.

Jiří Smrž koncertuje sám s kytarou, za zmínku ale stojí jeho koncert z května tohoto roku, který odehrál s bluesovou formací Stará hlína Jiřího Smrže, kde ho doplňovali jeho přátelé Vojta Zícha (rezofonická kytara) a Jaroslav Jungmann (foukací harmoniky), se kterým hrál občas už v 80. letech v duu.

Jiří Smrž zpívá pateticky a naléhavě, což může být na škodu, on však zvládá balancovat na hraně, neupadá do kýče a jeho písně jsou velmi pravidlivé, ať zpívá o svém nitru, či o svém okolí, např. v zatím nevydané písni o svých spolupracovnících z Ukrajiny, kteří tu jsou odloučení od svých rodin (láska miluju tě strašně, ale nemám komu to říct). Nevyhýbá se ani celospolečenským tématům, např. válce v Iráku (Teroristka či zatím nevydaná Jack a já). Zpívá i o krajině, např. v písních Horská Kvilda (odraz jeho práce na Šumavě) či Vysoké nebe, duetu nazpívaném s Dagmar Andrtovou-Voňkovou. ■

INSTANTNÍ PROGRAMY

KTERÝ STAROZÁKONNÍ KARRAKTER SE MI NEJLÉPE LÍBÍ A PROČ

V. V.

Může se číst z Ep. k Židům, 11. kap. část, která se nejlépe hodí.

jež si vybrali. Neproběrou-li se všechny, nechtě si některé do schůze přísti.

Dlužno pamatovati, že mládež v tomto věku je idealistická, že přímo zbožňuje hrdinné karraktery, protože sama sní o velikých hrdinných činech. Proto studie šlechtných povah najde vždy zájem a ohlas.

Starý Zákon oplývá takovými karraktery. Noe, Abraham, Izák, Jakob, Josef, Mojžíš, Jozue, Samson, Samuel, David a někteří z králů Izrael, a proroků.

Ředitel schůze nechť ve schůzi předcházející určí několika členům vyhledat v Bibli člověka určitého karrakteru. Ještě lépe, vyhledá-li různé biblické osoby, v Bibli sám, na papír označí i s udáním textu a ze zalepených do obálek dá členům vytáhnout. Ten potom ať sám studuje všechny události spojené s touto osobou a vylíčí krásné povahové rysy. Děvčata nechť týmž způsobem vyhledávají dobré vlastnosti žen Starého Zákona.

Při schůzi následující uvede vůdce ve svém proslovu, že cena Starého Zákona jeví se nám z velké části v tom, že se nám předvádí veliká řada skutečně šlechtných karrakteru, jejichž víra — oddanost, čistota, obětavost, zbožnost, zásadnost, rekovnost jsou předmětem obdivu ještě dnes a můžeme jich v mnohém bezpečně následovat.

Pak promluví o jednom takovém karrakteru velmi krátce sám a vyzve jednoho členu po druhém, aby promluvil o těch,

II. Thema druhé může být o mužích a ženách Nového Zákona a probíráno týmž třeba způsobem. Můžete-li způsob nebo metodu nějak změnit a uvésti vždy nějaký moment nejistoty a novoty — budou schůze tím zajímavější.

III. Citát ze Starého Zákona, který se mi nejlépe líbí a proč.

Předem určete, aby si každý sám citát takový vyhledal (to jej povede do Bible) a ve schůzi přečetl několik poznámek k němu učinil. Citáty nesmí býti dlouhé a mají obsahovati nějakou krásnou a povznášející myšlenku o Bohu, nebo nějaký projev úcty a uznání vůči Bohu. Přirozeně najdete jich nejvíce v Žalmech a Proroctvích. Vůdce ve svém proslovu nechť ukáže na krásu Bible a jejich velikých myšlenek a některý takový citát sám přečte a o něm prosloví

IV. Každý člen nechť si sám slova tato vyhledá a z paměti ve schůzi přednese a vysvětlí, co zvláště je v nich zajímavého, význačného, nebo dojemného. Vůdce schůze ovšem zase uvede citát vlastní a pamatuje při tom, že on má svými úvodními slovy a modlitbou vytvořiti ovzduší, v němž by se mladým ostýchavým členům přirozeně a snadno mluvilo. Každá schůze začíná i končí modlitbou a zpívá se několik písní Když proberete dobře tato čtyři themata, budete hotovi pro další.

Místopis života

Pavel Jun

inspirováno B.Dylan: Working Man Blues

Voice

A A7/5

Plá - ni hoj - nos - tí co - ne - má kon - ce snad

Detailed description: This block contains the first line of the musical score. It features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody consists of quarter and eighth notes. Above the staff, the chords 'A' and 'A7/5' are indicated. Below the staff, the lyrics 'Plá - ni hoj - nos - tí co - ne - má kon - ce snad' are written.

Voice

3 A/7 5 A/E D A

vě - ně - ze - le - nou vše - ho děš pro - té - ka - o - lni - vá - ře - ka bo - lest - ti

Detailed description: This block contains the second line of the musical score. It starts with a measure rest for 3 measures, then continues with the melody. Chords 'A/7 5', 'A/E', 'D', and 'A' are indicated above the staff. The lyrics 'vě - ně - ze - le - nou vše - ho děš pro - té - ka - o - lni - vá - ře - ka bo - lest - ti' are written below.

Voice

5 h E

přes ni však ne - maj - deš v zá - to - ce tro - se - ní - ka však do te kyté - ka

Detailed description: This block contains the third line of the musical score. It starts with a measure rest for 5 measures, then continues with the melody. Chords 'h' and 'E' are indicated above the staff. The lyrics 'přes ni však ne - maj - deš v zá - to - ce tro - se - ní - ka však do te kyté - ka' are written below.

Voice

7

Po - tu - ček na - dě - je zdál - ky usly - šíš - Va - do - pad na dě - je kte - rý

Detailed description: This block contains the fourth line of the musical score. It starts with a measure rest for 7 measures, then continues with the melody. The lyrics 'Po - tu - ček na - dě - je zdál - ky usly - šíš - Va - do - pad na dě - je kte - rý' are written below.

Voice

9

Tvé sl - zy smy - je srd - ce vrat - ka lo - di - ka na vl - nách

Detailed description: This block contains the fifth line of the musical score. It starts with a measure rest for 9 measures, then continues with the melody. The lyrics 'Tvé sl - zy smy - je srd - ce vrat - ka lo - di - ka na vl - nách' are written below.

Voice

11

kde ses na ni vzal právě Ty mo - je srd - ce vrat - ka lo - di - ka na vl - nách

Detailed description: This block contains the sixth line of the musical score. It starts with a measure rest for 11 measures, then continues with the melody. The lyrics 'kde ses na ni vzal právě Ty mo - je srd - ce vrat - ka lo - di - ka na vl - nách' are written below.

Voice

13

že se přev - rá - tí mám strach

Detailed description: This block contains the seventh line of the musical score. It starts with a measure rest for 13 measures, then continues with the melody. The lyrics 'že se přev - rá - tí mám strach' are written below.

INSTANTNÍ PROGRAMY

Místopis života

(písnička pro Irenu)

Plání /hojnosti, co nemá konce snad
věčně / zelenou, všeho (je) dost
proté/ká ohnivá Řeka bolesti,
přes ní však nenajdeš most,

v Zátoce/ trosečníka do řeky vtéká
Potůček naděje
zdálky / uslyšíš Vodopád milosti který
všechny slzy smyje

srdce vratká lodička na vlnách
kde ses na ní vzal právě Ty?
moje / srdce vratká lodička na vlnách
že převrátí se mívám strach

možná /půjdeš Džunglí bílého lva
v Zálivu černých žraloků,
nebo /Zemí krutých lidožroutů
a /jejich kouzelníků.

jestli /budeš muset jít Nížinou močálů
hlídej si každý krok
a když /ti dojde dech v Malomocném
údolí
uslyšíš „vstaň a pojď!“.

srdce úzkým převisem nad nicotou
kde ses tu vzal právě Ty?
Srdce/ úzký převis vysoko nad nicotou,
Tak se/ posad' vedle mě a zůstaň se
mnou

Půjdeš Šedým městem z betonu,
domy tu jsou do mraků
projdeš (ztichlým) Bulvárem samoty,
Ulicí /nechtěných proroků

za /městem Poušť Kristova pokušení
a Hora proměnění
pak už Adamovu oázu uvidíš
a / dál už vůbec nic na světě není

za /městem Poušť Kristova pokušení
a Hora proměnění

Ada/mova oáza a dál až na nebe
Vůbec /nic na tomhle světě není

srdce úzkým převisem nad nicotou
kde ses tu vzal právě Ty?
Srdce/ úzký převis vysoko nad nicotou
Tak se/ posad' vedle mě a zůstaň se
mnou

můžem sedět, komíhat nohama
jak / malé děti na zídce
můžem/ chvíli mlčet a nebát se nezná-
ma
(očima/) měřit hloubku nebe – je
závratná

V tomto biblickém programu se pracuje se známým veršem z Matoušova evangelia: „Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.“ (Mt 6,33) Účastníci to však zpočátku neví.

I. Motivační hra.

Dva dobrovolníci se postupně stanou dirigenty, kteří si mají sjednat pořádek ve svém neuspořádaném symfonickém orchestru.

Jeden z nich odejde na chvíli za dveře. Druhý z nich obdrží na 12 lístečcích vypsány hlavní nástrojové skupiny symfonického orchestru. Má je rozesadit pro orchestr obvyklým způsobem na 12 židlí připravených před sebou. Je-li dostatek účastníků, 12 z nich dostane lísteček s jednou nástrojovou skupinou, kterou před sebou drží. Dirigent pak nerozmísťuje jen lístečky, ale mládežníky - „reprezentanty“ nástrojových skupin.

Správné rozestavení je zhruba toto: Před dirigentem jsou 3 půlobloukové řady po 4 židlích. První řada zleva: 1. housle / 2. housle / violy / viloloncella. Druhá řada zleva: flétny / klariny / fagoty a hoboy / kontrabasy. Třetí řada zleva: klavír / velký buben / kotle / lesní rohy, trubky, pozouny a tuby.

Po rozmístění podle představ prvního dirigenta se zhodnotí jeho přesnost

a zavolá se dobrovolník zatím vyčkávající za dveřmi. Vše se zopakuje. Následně je vyhodnocen (příp. drobností oceněn) přesnější dirigent.

II. Diskuse nad biblickým textem

Následně ilustruje vedoucí programu na složení symfonického orchestru bohatství našeho života. Život každého z nás je polyfonií zvuků. Co všechno má místo v pestrosti našeho života? (Možno psát na lístečky podobné těm „dirigentským“.)

Podle schopností a kreativity (a obeznámení s vážnou hudbou) může být metafora mnohohlasého orchestru a mnohohlasého života řádně „vytěžena“.

Klíčové je, aby byl zdůrazněn význam hodnot Božího království (např. víry, naděje a lásky) pro celek života věřícího. V bohatství našeho života to má být právě Boží království a jeho hodnoty, které mají udávat hlavní melodii. Je to první hlas, hlavní životní melodická linka, se kterou by měly ladit i ostatní (rodinný život, studium či zaměstnání, důležitá životní rozhodování...).

Na závěr by měla být zařazena modlitba - prosba, aby naše životy nebyly jen zmatenou kakafovií zvuků, ale pěknou skladbou, která bude dobře znít Pánu Bohu i lidem kolem nás... ■

ZASE SVEZLI BAREVNÉ KONTEJNERY JEDNÍM VOZEM!

Magdalena Férová

Viděla jsem to na vlastní oči! A to pořád učím, jak správně třídít:

Papír – co je papír většinou poznáte, jen musíte vědět, že do modrého kontejneru nepatří pokud je povoskovaný, mastný nebo znečištěný. Kdo by taky chtěl recyklovaný papír z posmrkaných kapesníčků. Kovové svorky ze sešitých papírů a plastová okénka z obálek sundávat nemusíte.

Sklo – taky není problém poznat. Většina obcí má kontejner zvlášť na bílé a na barevné. Pokud se totiž barvy smíchají, těžko se z nich vyrábí znovu bílé sklo. Sklo také musí být pro další zpracování neznečištěné, proto do těchto kontejnerů neházejte porcelán, keramiku ani zrcadla. S etiketou a kovovým kroužkem už si ve sklárnách musí umět poradit, ale nic nezkazíte tím, že je sundáte.

Plast – tady nastává trochu zádrhel. Jsou totiž obce, kde se třídí pouze PET láhve, protože se nejlépe zpeněžují a je pro ně snadnější využití. Jinde se ale třídí plast všechen. Informace by měly být napsány přímo na kontejneru nebo vám poradí na obecním úřadě. PET láhve mají u symbolu tří recyklačních šipek zkratku PET nebo číslo 1. Ostatní plasty, které mají zkratku PP, LDPE, HDPE (zkratky chemických sloučenin, z kterých jsou vyrobeny) případně číslo (5, 4 a 2) se dají také recyklovat, sice z nich nevznikne tak kvalitní surovina, ale na patníky, obrubníky a lavičky se hodí. I polystyren (PS nebo 6) se dá třídít, ale lepší je ho nekupovat, protože jeho výroba dost zatěžuje životní prostředí. Znamená to vyhýbat se masu, sýrům a zelenině balené na táčcích a kupovat raději na váhu. Také některé kelímky od jogurtů a podobných potravin jsou někdy z PS, i když na to nevypadají. Plastem, který je nejlépe nekupovat vůbec, je PVC, které se často skrývá pod číslem 3. Tento problematický plast s vysokým obsahem chloru znečišťuje životní prostředí

jak při výrobě a může i při likvidaci. PVC nelze recyklovat a pokud se do recyklační linky dostane i menší množství než 1%, dojde ke znehodnocení celé „várcy“. PVC může také obsahovat změkčovadla s negativním vlivem na lidské zdraví, která se z něj mohou uvolňovat. To je problematické zvláště u hraček a potravin. Kdo chce vědět více o negativních vlivech PVC a v jakých výrobcích je obsaženo, nechť se podívá na: <http://pvc.arnika.org/> PET láhve sešlápnout, etikety a víčka je možné nechat. Plasty není potřeba před vyhozením vymývat – stačí vyškrábat (jogurt) nebo vypotřebovat (šampon). Pokud ale kelímky skladujete, určitě nechcete, aby vám na zbytcích jogurtu vyrostl nový život, proto je raději vypláchněte.

Nápojový karton – krabice od mléka, džusů a kysaných nápojů bývají označeny C/PAP. Znamená to, že jde o kombinovaný obal s převahou papíru. Převládá sice papír, ale zároveň obsahují vrstvu plastu a často hliníku. Z těchto obalů se mohou vyrábět lisováním izolační desky pro stavebnictví, nebo se v papírnách rozmočí a papír se recykluje a plast a hliník se spálí. Zvláště ty s hliníkovou vrstvou je ale lepší vůbec nekupovat – škoda hliníku. Nápojové kartony se sbírají buď samostatně nebo společně s plasty či papírem. Opět záleží na obci. Správný kontejner poznáte podle velké oranžové samolepky.

...a oni to svezou jedním vrzem, jedním vozem.

Víte proč? Protože ne každý třídí tak pilně jako vy. A pokud někdo nasype směsný odpad do papíru, pak prostě nezbyvá nic jiného, než špinavý znehodnocený papír na skládku odvézt. Pokud jste však viděli, jak svozová společnost odváží krásně vytríděný plast či běloskvoucí papír na skládku, pak to oznamte na obecním úřadě. Obec by to mělo zajímat, protože za odvoz na skládku platí mnohem víc peněz. ■

EGEDE

JAKÉ TU VĚ TĚ DNY, ALE POCYBUJI, ŽE SIS OKÁPNĚ POKHLEDL ASPON ŽE SIS OKÁPNĚ POKHLEDL ASPON ŽE SIS OKÁPNĚ POKHLEDL ASPON

.. ZATO JE FALCIVNĚ POKROKOVAT, JAK SE Z TVĚHO MLADŠÍHO SYNA NENÁSILNĚ STÁVÁ INNUIT.

PRO OBATY & KÁNĚI SICE MOC TALENTU NEPODAL, ALE ...

NILSI! TO JE UZ MI PODVACATE! MEL BYS MI NIKIT ANKLET OCEK VELEBY...

PROČ SE TVARIS TAK NABUVERE?

ZDA SE MI, ŽE ZAPOJINÁS NA KÁNĚNY... KPY JSI NAPSLEDY ČETL? TROUHU O TUBĚ STRÁCHY PŘELED...

NEMŮJU PĚLAT VĚRNOU NABUVEROU. UŽIŇ SE TU ŽIT...

A PŘESTAVÁS PŘETIŽLET. ZATO VIC VANIČATI, CO POTŘEBUJ...

...ABYCH SE TV OŠIVIL.

CHÁPU, NILSI. ALE TO NENÍ JEŠTĚ DŮVID K TĚMU, ABYS CELÝ DEN TRNOVAL VESLOVÁNÍ A VEČER CHODI ZA KOPELARINY POROUČAT CO DĚLAT, ABY O TĚLO MĚL PĚRNOV...

POZDĚJU...

...VY JSTE SE POKHLEDL SE STYCH, EGEDE?

...MĚT O NĚJ TROUHU OBATY... UŽ NENÍ TAK MĚNTI, JAKO DÝVAL.

...KĚO MĚ NABUVERO, PĚRNOV.

...K TOMU, CO JSIŠ PŘEVI KĚBL.

MR

CHTĚL JSIŠ ŘIČT, ŽE NA TOMU VAŠEHO JEŽIŠE JE TU MOC KANĚE PODNEBÍ. NEJENOM PROTO, ŽE CHODÍ V ZANDIČECH...

... ALE I PROTO, ŽE JĚ PĚLŮE MĚRY.

...KODÁVA ZAPARINA...

... NEBUDŮE, NEVĚČI, JAK SI ULONIT VĚŠČI. JDE MU O TO, ABY MU NASLAV CHALI.

...A VĚŠ NĚMILOVNĚMU SOUTI...

...KTERÉ JE SMOU DŮLEŽITĚ PRO VÁS, VĚŠ JE NUTNĚ MO TAKTO VYSVĚTLOVAT.

VĚŠ, CO MYSLÍŠ. ZA TA LĚTA JSIŠ VÁS POKHLEDL DOST.

...NA JEŽIŠE TV ZERÁMĚ NENÍ ŽIŠE SPRÁVNÝ ČAS. JIŠTĚ JSIŠ NEPOZNALI, CO JEHO MÝSLĚNKA ZNAMENÁ...

POKROKOVÁNÍ PŘIŠTE

Rozhodli jste vyrobit pozvánku na grilování pořádané mládeží? Nebo potřebujete oživit svou webovou prezentaci? Jistě vás napadlo stáhnout si nějakou fotku či obrázek z internetu. Tento postup však nese svá úskalí a často se dostává do konfliktu s (autorským) zákonem. Na co si tedy třeba dát pozor?

V prvé řadě si je třeba uvědomit, že pro publikaci obrázků (tak jako jiných děl) existují různé režimy. Některé obrázky jsou volně stažitelné a upravovatelné, zatímco u jiných dali autoři souhlas pouze s jejich prohlášením. To jsou samozřejmě dva extrémy a mezi nimi existuje řada mezitypů.

Informace o tom, co jde s daným obrázkem dělat, jsou obsaženy v licenčních podmínkách. Ty jsou často založeny na různých druhích mezinárodních licencí (jako je třeba public domain nebo creative commons), které by měly usnadnit orientaci v tom, jak lze s daným obrázkem nakládat. České zákony tyto licence nijak specificky neupravují, ale většinou nejsou problémy s jejich používáním (pokud neodporují zákonu).

Vzhledem k velké různosti licenčních podmínek je třeba se vždycky dobře dívat na podmínky v místě, kde je obrázek uložen. Solidní tvůrci webů vždy odkazují na autory obrázků a na podmínky jejich použití. V případě, že na stránkách žádnou takovou informaci nelze najít, lze předpokládat, že tvůrce webu buď vlastní práva k danému obrázku, nebo je porušuje. V prvním případě je nejlepší danou osobu kontaktovat a zeptat se na podmínky užití. V druhém případě můžete tvůrce maximálně upozornit na nezákonnost jeho jednání, popř. kontaktovat autora (pokud jej tušíte).

Co vám hrozí, pokud porušíte něčí práva k obrázku? Prakticky nic, pokud na to autor (vlastník práv) nepřijde. Pokud na to přijde, bude většinou požadovat, abyste přestali daný obrázek používat, popř. abyste mu zaplatili dvojnásobek ceny, která se pro podobné licence sjednává. Může také chtít vydat veškeré zisky, ke kterým vám obrázek dopomohl nebo uhradit škodu, která mu byla jeho používáním způsobena. Není možné vyloučit ani popotahovačky s úřady a trestní stíhání. ■

ROZCHÁZÍME SE

Miki Zařechtal

„Mám tě ráda jako kamaráda.“ „Víš, budeme jen kamarádi.“ „Nejsem pro tebe dost dobrý, máš na lepšího.“ „Ty by ses se mnou jen trápila.“ „Víš, mám tě rád, ale...“

Horší větu na rozchod si člověk snad nedokáže představit. Tyto citáty také najdete mezi „Top ten“ nejhorších vět, které můžete od partnera slyšet. (Ano, četl jsem to kdysi v Bravu :-)).

Rozcházet se tak, aby to oběma co nejméně ublížilo, je umění. Je výjimkou rozchod z rozumu, kdy se dva společně domluví na tom, že to opravdu dál nejde a vztah nemá budoucnost, a pak se drží za ruce, brečí a loučí se.

Otázka je, jak moc upřímnosti při rozchodu

ze sebe vydat. Možná ne pro tu chvíli, ale do budoucna je vždy dobré být co nejvíce upřímný. Pokud vynecháme hlášky typu: „Víš, smrdí ti z pusy.“, „Nejsi až tak hezký a navíc chudej.“, tak upřímnost pomůže oběma v dalším vývoji a rozchod může oba i obohatit. A také zabrání dlouhému trápení a hledání pravého důvodu rozchodu. Každopádně je třeba se k rozchodu postavit čelem. Nemlžit, nezatloukat, nehrát to na dvě strany a především si ujasnit svůj postoj. Také metoda „vyšumění“, která se mnohdy aplikuje při vztazích na dálku, není nejlepší. (Tímto se Ti, Kláro, - po 14 letech omlouvám...) ■

Ondra Srb je absolvent Technického lycea v Chrudimi. Ve 2.ročníku odjel na rok na střední školu do Las Vegas (USA).

Jak tě napadlo vyrazit do školy za oceán?

No, můj nápad to vlastně nebyl. Pomáhal jsem s basketbalovým kempem v Heřmanově Městci, kam jezdili taky Amíci. S některými z nich jsem se hodně skamarádil a oni se mě jednoho dne zeptali, kdy přijedu do Států. To byla chvíle, při které mě to poprvé ůklo.

Ve kterém státě jsi byl a co Las Vegas?

Las Vegas je ve státě Nevada. Jinak jsem během pobytu navštívil Kalifornii, Washington D.C., Utah, Texas, Pensylvánii a Maryland.

Vegas má 1,5 milionu obyvatel a každý měsíc tam přibude dalších 5 tisíc. Najdete tam snad úplně všechno. Teda až na českou hospodu. Díky kasínům a hlavně daním, které platí, je to hodně bohaté město. To je cítit hlavně ve školství, protože kasína platí tzv. školskou daň. V praxi to pak funguje tak, že x procent z příjmů určitého kasína jde přímo na účet určité školy. Mimo to samozřejmě kasína podporují všemožné dobročinné akce a organizace. V kasínu najdete bowling, multikino, horskou dráhu, projížďku na lodičkách, strašidelný hrad a mnohem víc. Další zajímavostí o Las Vegas je, že je to nejnábožnější město v celých státech. Myslím, že je to necelých 2 kostely na 1 míli. Jo a parky. Přijde mi neuvěřitelné, že uprostřed pouště může vzniknout zelené prostranství plné stromů. Jsou fakt nádherné, a kdybyste viděli ty prolejšačky co tam mají, občas jsou to spíš malé aquaparky.

Jak vypadá školní den v Las Vegas?

Ráno jsem musel dost brzo vstávat. Škola totiž začínala už v sedm, což se mi ze začátku zdálo nemožný zvládat. Člověk si ale časem

zvykl. Do školy mě buď vozila americká ségra, a nebo se pro mě staval někdo z kámošů. Párkrát jsem to šel pěšky, ale dva kilometry po kamenitý poušti není nic, co bych musel dělat každý den.

Ve škole jsme měli stejnej rozvrh každě den. Hodina tam má 52 minut (je to prej ideální doba) a přestávky trvají 5 minut. Centennial High School, kam jsem chodil, navštěvovalo 4000 studentů, takže byla obrovská. Těch 5 minut bylo tak akorát na to, aby se člověk dostal v čas na další hodinu. Celkem jsme měli každě den 6 hodin. Takže ve čtvrt na 2 jsme končili s učením. Pak přišly na řadu sporty. Hrál jsem za školu tenis, a pak jsem pomáhal holčičímu fotbalovému mužstvu. Musím říct, že holky tam fotbal fakt válej. Po tréninku, což bylo tak kolem půl čtvrté, se jelo domů.

Jak jsi to vlastně celé zařídil?

Jel jsem tam s World Experience (<http://www.volny.cz/world.experience>). Hledal jsem i u jiných organizací, ale tahle byla nejlevnější. Díky ní jsem totiž nemusel platit školný (asi 5000 \$) a taky jsem měsíčně dostával kapesný navíc. Škola tam automaticky připadla ta, co je nejbliž bydliště.

V čem je rozdíl mezi školou tady a tam?

Myslím, že úplně ve všem. Nejsou tam takové nároky na encyklopedické znalosti, ale spíš na to, aby člověk uměl prezentovat svůj názor. Typickej příklad je občanka. V Améru jsme se učili vytvářet si vlastní názor, umět ho obhájit, diskutovat a přesvědčovat. V Čechách jsem se musel učit z hlavy jména řeckejch filozofů. Nechci říkat, co je lepší a co horší. Rozhodně jsem se ale v Americe naučil prezentovat svůj názor. Další velkej rozdíl je v tom, že v améru si středoškoláci sestavují vlastní rozvrh. Funguje to tak nějak jako u nás na vejšce. Díky tomu pak člověk má obrovský možnosti. Může se vydat dráhou vědce, nebo třeba studovat

truhlařinu na jedné a té samé škole. Všichni mají stejný základ, a pak spoustu možností, kterým směrem se specializovat.

A co doma po škole? Hamburger a video?

Doma jsem musel ještě tak hodinu denně věnovat úkolům. Pak jsem buď jel někam s kámošema, většinou někam na jídlo nebo na mládež. Nebo jsme doma blbli s bráchama. Většinou to znamenalo hrát nějaký videohry nebo se prohánět po poušti na čtyřkolkách. Během mého pobytu se nám před barákem objevil pes. Rád jsem se s ním chodil procházet do blízkého parku nebo si s ním hrál doma. Dva až tři všední dny jsem trávil v kostele na mládeži. Po zbylé dny mě většinou někdo někam pozval, nebo jsem byl doma s bráchama.

Co angličtina? Stíhal jsi?

Stíhal. Ale za to vděčím svým kamarádům, který mi moc pomáhal.

Angličtina je krásný jazyk v tom smyslu, že základy se člověk naučí rychle. S těmi jsem tam samozřejmě jel, a pak už ani nebyla jiná možnost než se zlepšovat. Během měsíce jsem se i rozmluvil, a dnes se mě cizinci ptají, kde jsem se naučil tak dobře česky. Člověk pro to nemusí ani tolik moc dělat, přijde to samo, a navíc jazyk je z toho pobytu stejně jen vedlejší efekt. Důležitější je, že se člověk naučí tolerovat jinou kulturu, kterou následně pozná zevnitř. Za to jsem nejvíc vděčněj.

Jak tě brali Amíci?

Byl jsem pro ně exot, v dobrém slova smyslu. Zajímali se o mě, moje názory a moji zem. Zvali mě na různý „party“ nebo jenom tak k sobě domů na večeři. Víím, že si o nich spousta lidí myslí, že to jsou nevzdělaný ignoranti. A oni opravdu neví, kde Česká republika je, ale zajímají se. Myslím, že nakonec jsou na tom líp než Češi.

Musel jsi něco dohánět, když ses vrátil domů?

Jenom češtinu. Hrozně jsem se v ní ztrácel, nemohl jsem si vzpomenout, jak se co řekne a za každým slovem jsem říkal „eee“ nebo „ty vole“.

Jak vypadá americká kostelová mládež?

No můžu mluvit jenom za tu, kam jsem chodil. Našly by se tam určitě i jiný typy. Naše mládež byla taková „akční“. V neděli byly speciální bohoslužby jen pro mládež v oddělený místnosti. Něco jako nedělka pro starší... Tam jsme hráli moderní chvály, kdy nás doprovázela rocková skupinka. Bylo to jako na koncertě Hillsongů, akorát v menším. Pak jsme se jednou týdně scházeli u jednoho kluka doma. Tam se diskutovalo o kdejakým tématu. O problémech lidí, který tam chodili, ale taky se jedla pizza, koukalo se na filmy nebo se třeba plavalo v bazénu. Prostě takový pohodový odpoledne, při kterým se člověk naučil něco o Bohu, sblížil se s lidma a užil si nějakou tu srandu.

Stýskalo se ti?

Jak by řekl můj kamarád: „Vo tom žádná.“ Nejhorší to bylo asi dva měsíce po příjezdu. To se v autě zabily dvě holky ze školního tenisového týmu, který jsem znal a byly mi už relativně blízké. Seděl jsem na posteli a dvě hodiny koukal do zdi a přemejšlel, kde se stala chyba. Potom mě chytla panická hrůza, co kdyby se stalo někomu něco doma. Nemoh bych nic dělat. To byly asi nejhorší chvíle z celého pobytu. Naštěstí netrvaly tak dlouho. Pak se mi stýskalo vždycky, když jsem mluvil s někým po ícq, takže jsem to radši moc nedělal. Nejvíc mi chyběla asi rodina a mládež. Ale jak už jsem říkal, těch chvil, kdy jsem měl čas o tom trochu víc přemýšlet, nebylo tolik. Musím říct, že po celěj pobyt nade mnou Pán držel ochrannou ruku. Jinak by to tak úžasný nikdy nemohlo být.

Doporučil bys takovou zkušenost?

Určitě jo. Byl to skvělej rok a dal mi hrozně moc. Samo se tam staly i věci, který bych nejradši vynechal. Ale celkově to byl jeden z nejlepších roků mého života. ■

Zdravím tentokrát zvláště všechny cykloturisty. S kolem sice nezajedete úplně všude, zato vzdálenosti se zkrátí a prožitky budou možná o to intenzivnější. Tuhle trasu zvládne i méně zdatný cyklista, neboť většinou vede po rovině či mírně z kopce. Pojedeme totiž podél řeky Moravy, a to z Olomouce až k Břeclavi. I když nás nečekají „výškové etapy“, rozhodně to nebude nuda. Zvláště, pojedeme-li na sklonku léta či na začátku podzimu, kdy černozemě vydává ze svých útroby plody mnohé a výborné.

Začínáme v Olomouci, kam se i s kolem dobře dostanete vlakem. Podrobnější prohlídku města (která by stála za to) ovšem necháme na jindy a vydáme se z centra po cyklistické trase číslo 47 směrem na Tova-

čov. Až se vymotáme z města, čeká nás klidná cesta po silnicích nižších tříd, někdy i polních cestách (se slušným povrchem). Projedeme Dubem nad Moravou, kde podél silnice zrají znamenité hrušky, a zjistíme, že skoro všechna ostatní místa budou mít přinejmenším „implicitně“ v názvu „nad Moravou“. Jsme v místech, kde ničivé povodně v létě 1997 ošklivě zasáhly do života místních. Nové ulice, domy a jejich třpytivé fasády však jako by dávaly najevo, že se sem život vrátil. Působí to nadějně. V Tovačově se můžeme stavět na zámku s vysokou zdálky viditelnou „Spanilou“ věží a pokračovat (pořád po čtyřicet sedmičce) dál na Chropyni, kde je také rodiště (a památník) kubistického malíře a grafika

Emila Filly. Odtud už není daleko do Kroměříže. V uličkách „Hanáckých Atén“ (jejichž zámecké zahrady jsou zapsány v seznamech UNESCO) si za setmění můžeme dát večeři a potom (dobře osvětleni, jak jinak) hledat za městem místo ke spánku (spát se dá i v hotelu, ale záleží na tom, jaký jste druh dobrodruha). My jsme zvolili krásné místo u Hrubého rybníka. Že jde o přísnou přírodní rezervaci, jsme zjistili až ráno, kdy na nás škaredě hrozily děti z mateřské školy, které tu byly na vycházce. Takže tady to určitě nezkoušejte.

Na druhý den vyrazíme dále na jih, pořád po cyklostezce č. 47. Objíždíme východní úpatí Chřib (pro koho by byla rovina až příliš fadní, může udělat odbočku a z Kvasic zamířit do ostrých kopců, projet Kostelany a Bunč a odtud se „skutálet“ do Starého Města). U Otrokovic cesta směřuje do luk a není vždy úplně jasně, kudy se ubírá. Tady se zeptejte místních, dobře vám poradí (pouze jste-li z Prahy, raději mírně změkčete přízvuk). U Napajedel se naše 47 dělí na dvě větve: východnější vede mírným odklonem od řeky a zavede vás do lehce zvláštěného terénu vesnic na hradištském Dolňácku. Ta druhá se naopak bude spíše držet Moravy a zavede vás na parádní asfaltové cyklostezky při Bařově kanálu. Obě větve se zase setkají na kraji Starého Města. Jakoby symbolicky: u míst velkomoravských kořenů, kde byly před více než tisíci lety tkány počátky křesťanství na Moravě. Máte-li víc času, lze odtud odbočit na Velehrad, pozoruhodné poutní místo s cyrilometodějskou tradicí, nebo ještě dál, na překrásný barokní zámek v Buchlovicích či vystoupat až ke starému hradu Buchlovu, o němž zpívá lidová píseň. Naše stezka s číslem 47 se za Starým Městem opět větví: východnější část zavede do Ostrožské Nové Vsi. Jedete-li na víc dnů, můžete odtud odbočit na jihovýchod a poznávat obce Hornácka. Západnější větev (přes Nedakonice) zase vyběží k výletům v oblastech vinařského Bzenecka a Kyjovska. Obojí by jistě vydalo na samo-

statné povídání. Pokud ovšem zůstaneme věrní trase při Moravě, budeme pokračovat na Veselí. Projedeme rodištěm Jana Skácela, obcí Znorovy (dnes správně Vnorovy) až ke Strážnici. Tady si můžeme prohlédnout třeba Skanzen lidové architektury. Přenocovat lze v kempu u zámeckého parku nebo pokračujeme po cyklostezce č. 46 do nedalekého Petrova, obce s významnou rezervací starých vinných sklepů, známých jako Petrovské Plže. Tady se můžeme stavět na večeři a na skleničku dobrého vína (či osvěžujícího burčáku, je-li právě jeho čas). Raději zde zakotvíme do rána.

Nazítří se rozhodneme podle aktuálních podmínek, času, chuti i únavy. Pokračovat lze po silnici směrem na Rohatec a odtud po staré známé čtyřicet sedmičce do Hodonína, kde se můžeme „nalodit“ na vlak. Pro ty, kdo by měli chuť jet dál, se nabízí pokračování podél řeky Moravy až k Břeclavi. Poznáte vinařský kraj Podluží třeba s archeologickou zastávkou v Mikulčicích (trasy č. 45 a 43). Jiná možnost je odbočit u Hodonína na Dubňany a odtud se vydat na Mutěnice a Čejkovice. Z Čejkovic vás pak nezapomenutelná cesta mezi vinohrady (kouzelná zvláště při vinobraní) dovede do Vrbice, odkud s výhledem na Pálavu sjedete dolů do Bořetic, vesnice roku 2005 s recesistickou vinařskou Svobodnou republikou Kraví Hora. Odtud je to už jen kousek do Velkých Pavlovic a Zaječí, které leží na železničním koridoru Brno-Břeclav.

Celý úsek Olomouc - Hodonín měří zhruba 130 km, což by v daných podmínkách za víkend bez obtíží zvládla i pověstná „paní továrníková“. Kolik si přidáte, záleží jen na vás.

Ještě mnoho by se toho dalo sdělit o kraji právě popsaném i o dalších místech naší krásné země. Existuje ovšem také to, co je slovy těžko sdělitelné, to darované, co se smí a má prožít. K tomu vás z celého srdce zvu. Vždyť - jak napsal Jan Skácel v básni: „...vše, co věčného nám naposledy zbývá, je (...) stranou přiváděčů k dálnici...“ ■

ORANGUTAN V TOVÁRNĚ

Olcha Richterová

knih

Lubor Kasal (1958) se ani ve své sedmé básnické sbírce nebojí velmi výrazně provokovat. Záleží na osobním nastavení laskavého čtenáře, jak tu provokaci přijme. V reakci může nastat pocit nevolnosti až nutkání na zvracení stejně jako záchvaty bezbřehého smíchu. Nebo něco mezi tím – pousmání nad surrealistickými slovními kejklí a uznalé pokývnutí nad povedenými parafrazemi jiných textů a zdařenou parodií. Jen ten mlhavý matný temný dojem, že kniha nemá smysl, ne a ne do slizu se podít.

Začátek mně přitom navnadil: Každý má pocit, že je šampion, a nakonec zjistí, že sedí ve vrátnici dva tisíce let nevětraný. To bude pěkně osobní celospolečenská kritika, možná o krizičce středního věku, říkala jsem si. Verše do bláta orchidej/ po ránu odchrchlej zase ukazovaly na vskutku originální rýmy. Postupné odhalování Ježíšova příběhu (parafrazovaného zrozením orangutánka v továrně, který ve dvanácti letech v údivu stojí před strojí a pak tráví čtyřicet dní na jeřábu) bylo špikované např. masalovou žílou, tukem, který smývá hříchy světa a já ty. Logika z rodu složitá vnitřní. Imaginace nezměrná.

Mezi nejzdařilejší části řadím parodií na starozákonní rodokmeny (A první byl obr Crandgousier,/ .../ který zplodil předsedu České obce oportunistické/ který zplodil ženu Brouk, jež byla Rajčetovou chotí in memoriam,/ která zplodila Ivana Matouška, jenž byl první, kdo měl ego,/ ...) – míra srozumitelnosti pro dnešního čtenáře je u obou textů zhruba stejná. Jen jsme ještě, králíčky, nemluvíli o tom, zda vás to bavilo. Mě při předčítání nahlas nakonec ano, protože přes veškeré hluboké a skryté poselství je Orangutan v továrně hlavně zplozcem slovního vtípu a jednoho místa jménem Prdec.

Kasal Lubor:
Orangutan
v továrně.
Dybbuk. 2008

KARAMAZOVI

Petr Hrudka

Jste zvědaví, jak silně může děj hry z prken jeviště působit na diváky i na vztahy mezi herci? Běžte na Karamazovi. Základní linie filmu je tvořena pražskými herci z Dejvického divadla, kteří mají v ocelárnách na alternativním festivalu s tématem „Dostojevskij“ v polském Krakově zahrát představení Bratří Karamazovi. Děj, zabývající se otcovraždou, za níž je obviněn Dimitrij, syn starého Karamazova, je založen na vztazích mezi otcem, syny a jejich milenkami. Odráží se zde mimo jiné kontrast mezi hercem, hrajícím sám sebe a roli v příběhu. Vyjímá se tu životní tragédie jednoho z polských diváků, jemuž umírá syn po úrazu. Do děje plného tajemství, co se stalo, napětí, co se děje, lásky, jak se v nich promítá, nenávisť, jak je přenášena z otce na syny, žárlivosti mezi nimi, zvrátů způsobených okolnostmi, překvapení, co bude dít, zasahují konkrétní lidské charaktery, jak se vyjímají ve vypjatých situacích. Za zmínku stojí zejména Ivan Trojan, který si zahrál nejen sám sebe – plachého člověka, z něhož si kolegové dělají srandu, ale hlavně starého Karamazova, který společně se svým synem Ivanem, ateistou, řeší téma víry, které je zajímavě ukázáno přenesením do současné doby, vyřknutím, co se může stát, když popliveme obrázek papeže Jana Pavla II.... Tragédie plná dialogů mezi postavami, polemizujícími nad otázkami smrti člověka, obrazu zla – dábla, či chtíčů Fjodoroviče Karamazova po moci nad svými syny. Film Petra Zelenky ukazuje, že se dá divadelní hra cvičit kdekoli a za jakýchkoli okolností, proto je někdy nesnadné přijít na to, kdy si kolegové mezi sebou povídají jako kamarádi a kdy coby postavy z dramatu. A to i přesto, že jednoho z diváků zasáhne smrt v rodině. Zážitek podtrhuje hudba, která vtáhne do příběhu, ale i skvělá kamera a kulisy starých oceláren.

film

Režie: Petr
Zelenka
Hrají: Ivan
Trojan, Radek
Holub, Igor
Chmela
2008

Film, který se rozběhl po českých a slovenských kinech dne 6.července 2008 a snad ještě běží. Myslím, že právě prosprintoval Kolínem.

Příběh „Čachtické pani“ Alžběty Báthory zajímavě pojatý slovenským režisérem Jurajem Jakubiskem. Troufalý Jura se totiž snaží ospravedlnit největší vražedkyni všech dob zapsanou v Guinessově knize rekordů! Také na to dostal značnou sumu, celých tři sta milionů korun. Že by Alžběta nebyla tou obávanou vražedkyní používanou jako přísada do koupele značky: „panenská krev“? Že by! Že by byla pouhou obětí intrik? Že by!! Že by byla pouze bohatá, krásná a chudokrevná? Že by!!!

Tak dost! Na to si už musíte přijít sami a v kině. Tedy pokud vám film už neuběhl.

Prozradit snad jen ještě mohu, že krve je tam dosti. (Pro studenty medicíny: Dojde i na pitvu!) Malebná krajinka zažije snad všechna roční období. K vidění jsou hrady slovenské i české, zejména Pernštejn. A samozřejmě nechybí ani krásný talián a ještě k tomu malíř!

I přes velkou výpravu, zajímavou myšlenku a krásného taliána jakoby tomuto filmu ale něco chybělo. Za celý film jsem se nestačila nudit, avšak po skončení jsem si nebyla jistá, co si z něj vlastně odnáším. Celý film je plný vjemů, jedním z mnoha témat jsou například protestanti versus katolíci. To mi ostatně také bylo záhadou - z celých protestantských Uher pomáhají hraběnce dva katoličtí mniši, kteří jsou v jejím kraji na výzvědách, ale jako jediní vidí pravdu. Vypráví se legenda, probíhá očišťování Alžběty a objevují se stále nové postavy. Možná je těch vjemů až příliš a žádný není tak velký, aby se stačil do lidské duše otisknout. Ale kdo ví, třeba jsem jen špatně hledala nebo se přejedla bonbonů...

Režie : Juraj
Jakubisko
Hrají: Anna
Friel, Karel
Roden

Krátce po osmé hodině večerní dne 18. září svým způsobem kultovní trojice šílených kabaretérů z Londýna rozjela na prknech divadla Archa svou jedinečnou show. Ať už hráli dlouhé balady s klavírem (těch bylo více, než jsem očekával) nebo úderné punkové písně, ve kterých frontman Martyn Jacques většinou hrál na akordeon a ve dvou nebo třech písních také brnkal na ukulele, dokázali vytvořit velmi silnou a zcela unikátní atmosféru. Tiger Lillies dovedou člověka děsit, dojímat i rozesmívat a často to dělají všechno najednou. Velký podíl na tom mají Jacquesovy často vulgární texty z prostředí londýnského podsvětí a dramatická složka vystoupení. Divák je pak svědkem toho, jak Jacques hraje na klavír velkým černým umělým penisem nebo jak zpívá o tom, jak rád shazuje nemluvnata ze schodů, zatímco Adrian Huge divoce mlátí do bicích dětskou panenkou. Martyn Jacques byl nalíčený jako Smrt, mezi písničkami mluvil jen velmi zřídka a po celou dobu koncertu se tvářil teatrálně znechuceně a zrůdně. Bubeník Adrian Huge fungoval jako herec například v písni Cluttony (Obžerství), kterou doprovázel neuvěřitelně věrně nechutnými zvuky, nebo v Bangin' in the Nails (Zatloukat hřebíky), kde nejdřív s tamburínou-trnovou korunou na hlavě ztvárňoval ukřižovaného Krista, aby pak v závěru písně svou bicí soupravu rozbil umělohmotnými palicemi. Kontrabasis a Adrian Stout svůj nástroj v některých písních vyměňoval za theremin nebo pilu, ale dramaticky se projevovat jen málo. Koncert Tiger Lillies byl zkrátka nezapomenutelným zážitkem.

ZBYTEČNÝ, KONTRAPRODUKTIVNÍ A NEKVALITNÍ...

Z těchto důvodů vetoval v dubnu prezident V. Klaus antidiskriminační zákon přijatý oběma komorami parlamentu a bránící diskriminaci například kvůli sexuální orientaci, jazyku, zdravotnímu postižení či náboženství a garantující rovný přístup k práci, vzdělání nebo sociálním výhodám. Podle Klause ho nepotřebujeme, protože v naší zemi již existují právní normy, které tato práva garantují. O tom se dá polemizovat (vzpomeňme jen jak se v Čechách shání práce Romům), háček je ale také v tom, že pokud sněmovna prezidentovo veto nepřehlasuje, bude Česko jedinou zemí EU bez podobného zákona a přijde pokuta. V úterý 23. září měla Poslanecká sněmovna antidiskriminační zákon projednávat znovu, bohužel koalice nesehnala potřebné hlasy ani k zařazení tohoto bodu do programu.

SVOBODNĚ A BEZE STRACHU

Kulatiny Českobratrské církve evangelické (90) se budou slavit v Praze ve dnech 21.–23.11. Z programu: „Bible v rukou lidu“ – role Písma v životě reformačních církví, koncerty v Betlémské kapli (Spirituál Kvintet, T Najbrt, D. Brůhová, D. Vávra), či panelová diskuse na téma Identita českého evangelíka.

SÍLA FOTOGRAFIE

Od 9.8. do 13.9. v Praze na Staroměstské radnici probíhala výstava Invaze 68. Během prvních sedmi dnů invaze vojsk Varšavské smlouvy pořídil tehdy třicetiletý Josef Koudelka fotografie, které se podařilo tajně vyvézt za hranice. „Anonymní český fotograf“ pak za soubor dostal významné ocenění Roberta Cappy a jeho fotografie se staly pro svět symbolem okupace. I poté, co emigroval, ale Koudelka pod fotografiemi nechtěl uvádět své jméno – bál se o rodinu v Československu. Co říká o okupaci dnes? „Bylo to ohromné neštěstí, tragédie pro celou zemi, ovšem pro mě bylo zase štěstí, že jsem u toho mohl být. Podruhé v životě už jsem nic podobného nezažil. Především to, jak se přes noc vše rázem změnilo. Lidé se k sobě začali chovat slušně, zloději vydali prohlášení, že přestanou krást, jelikož policie má důležitější věci na práci. Vše neuvěřitelné bylo možné.“ Pokud jste nestihli výstavu navštívit, můžete si koupit pěkně vypravenou knihu Invaze 68, jež vyšla v nakladatelství Torst. Ještě jiná výstava byla k vidění v pražské Galerii Mánes - stavěla vedle sebe zdánlivě protichůdné okamžiky našich novodobých dějin – Osvobození 1945 a Okupaci 1968. Od 5.8. do 28.9.2008 bylo možné na fotografiích vidět, jak Češi i Slovinci Rusy nejprve vítali a přepisovali silniční ukazatele do azbuky, o dvacet let později je ale začernovali. I z této výstavy vznikla knížka, která pomáhá uvědomit si souvislost mezi koncem 2. světové války a srpnovou invazí.

DO KOSTELA NA KOLE

21. září proběhla akce vyhlášená Ekologickou sekcí ČKA a komisí pro otázky životního prostředí při SR ČCE. Na <http://www.dokostelanakole.cz/fotogalerie-a-soutez> jsou k vidění inspirativní fotografie z prvního ročníku. Samozřejmě se ale do kostela dá na kole jezdit i jindy než jen 21. září!

Zdroje: aktualne.cz, galeriemanes.cz, respekt.cz, ČTK, clovekvtsni.cz

Z CENTRA:

Filipu Kellerovi, prvnímu tajemníku - faráři mládeže, skončilo volební období, rozhodl se dál nekandidovat a odešel na sbor v New Barnet v Anglii. Příležitost rozloučit se s Filipem jsme měli na Sjezdu v Prostějově. Hledání nového tajemníka - mládeže pokračuje. Po dobu hledání je pověřenou vedoucí Oddělení mládeže dosavadní referentka oddělení Katka Erdingerová. Spolu s ní v kanceláři Oddělení mládeže nadále pracuje Miriam Junová a technická redaktorka Bratrstva Jitka Čechová. Filip Keller doposud řídil i redakční kruh Bratrstva. Nový šéfredaktor zatím určen nebyl. K redakčnímu kruhu se připojil farář Roman Mazur, který byl Synodní radou dočasně pověřen jeho vedením.

ZE SENIORÁTŮ:

17.–19. 10. 2008

5. ŠKOLENÍ DOBROVOLNÍKŮ humanitární pomoci se koná v táboře JAK Běleč nad Orlicí. Neváhejte a přidejte se.

17.–19. 10. 2008

Školka brněnského seniorátu v Rovečném. Letošní podzimní školka se bude konat v Rovečném a má název Etika a Etiketa. Těšit se můžete na přednášky, koncerty, film, zpívání a staré/nové známé.

17.–19. 10. 2008

Seniorátní dny pražské mládeže na Dobříši (sborový dům). Téma: Víra nevěřících aneb V co věří ti co nevěří. Sraz k společnému odjezdu je v pátek v 15:15 nádraží Vršovice. Cena 200 Kč (příp. sleva pro sourozence a dříve přihlášené).

17.–19. 10. 2008

Setkání mládeže Ochranovského seniorátu (S.M.O.S.) v Železném Brodě. Téma: Historické balancování - případně i na laně. O původu sborů Ochranovského seniorátu, o vzestupech a pádech Jednoty ve 20. st. Outdoor program v lanovém centru.

31. 10.–2. 11. 2008

Seniorátní dny jihočeské mládeže v Jindřichově Hradci, kostel ČCE. Téma: POJĎ A PŘESVĚDČ SE! O misii a svědectví, hostem farář Jiří Gruber z Brna, přednáška, procházka, sportování a další...

31. 10.–2. 11. 2008

Seniorátní dny východomoravské mládeže na Končinách (Hošťálková)

Více informací na seniorátních mládežnických webech.

Rozcestník: <http://www.evangelnet.cz/cce/smladez.php>

Správné řešení ze strany 11:

míč na trávě, konev na chodníku, logo na rukávu trička, otvory na helmě, břečtan v pravém horním rohu

Konzervatoř Evangelické akademie v Olomouci zve srdečně všechny zájemce na

Den otevřených dveří,

který proběhne v prostorách školy v sobotu

18. října 2008 od 9.00 do 16.00 hodin
(12.00 - 13.00 hodin – přestávka)

Všichni jsou zváni k prohlídce budovy i k návštěvě jednotlivých hudebních oddělení, kde jim budou k dispozici pedagogové vyučovaných hudebních oborů (nástroje a notový materiál s sebou!).

Konzervatoř Evangelické akademie, Wurmova 13, Olomouc, tel. 585 208 583
www.ckonz.cz

Postavme

POŠLETE **DMS AFRIKA**
NA ČÍSLO **87777**

Cena DMS je 20 Kč, ve směru projektu
Postavme školu v Africe každý příspěvek 20 Kč

školu v Africe V.

Číslo konta: 222 444 956/0200
www.skolavafrice.cz

Z výtěžku sbírky v letech 2004–2007
bylo postaveno již sedm škol pro 1200 dětí.

veřejná sbírka 14.–16. října, v ulicích českých měst
přispějte do kasiček skautů

Sbírka povolena magistrátem hl. m. Prahy
pod číslem E-MHMPP/2008/10027

bratrstvo

ROČ. 49/2008 ČÍSLO VIII

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 200,- Kč, jednotlivé číslo 20,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělená registrační číslo MK ČR 5092.

ISSN – 1213-9351